

تفسیر امام خمینی(ره) از قرآن، تفسیری جامع است

آیت‌الله موسوی بجنوردی تفسیر امام خمینی(ره) از آیات قرآن را تفسیری جامع و همه جانبه دانست.

آیت‌الله موسوی بجنوردی تفسیر امام خمینی(ره) از آیات قرآن را تفسیری جامع و همه جانبه دانست. آیت‌الله سیدمحمد موسوی بجنوردی، عضو هیئت علمی پژوهشکده امام خمینی(ره) و انقلاب اسلامی در گفت‌وگو با خبرگزاری بین‌المللی قرآن (ایکنا)، درخصوص شیوه تفسیری امام خمینی(ره) اظهار کرد: امام خمینی(ره) دوگونه از آیات قرآن تفسیر داشتند.

وی اضافه کرد: ایشان در آیات الاحکام که متضمن احکام شرعی دین اسلام است، بعد از تبیین ظاهر آیه و شأن نزول، مفصل مباحث فقهی را طرح می‌کردند. در مورد آیاتی که جنبه اخلاقی و خودسازی داشت، علاوه بر مباحث تفسیری، مباحث خودسازی و اخلاقی آن را نیز بیان می‌کردند.

این مدرس حوزه و دانشگاه با تاکید بر جامعیت تفسیر حضرت امام(ره) تصریح کرد: اگر آیاتی بود که نه جنبه اخلاقی و نه جنبه فقهی داشت، از مفسران بزرگ کمک می‌گرفتند و اگر مباحث عرفانی، فلسفی یا ادبی بود به فراخور بحث مطالبی را در تفسیر می‌آوردند. به عبارت دیگر تفسیر امام(ره)، تفسیری جامع بود.

وی ادامه داد: برخی از تفاسیر مانند تفسیر «کشاف» فقط جنبه ادبی دارد و برخی تفاسیر تاریخی هستند ولی تفسیر حضرت امام خمینی(ره) تفسیری جامع بود و علاوه بر مسائل ادبی و تاریخی و اعتقادی، جنبه عرفانی و فلسفی را نیز دارا بود. اعتقاد ایشان این بود که قرآن کریم جامع همه علوم است و ممکن است در یک کلمه هزاران معانی نهفته باشد.

آیت‌الله موسوی بجنوردی عنوان کرد: طبق احادیث حضرات معصومین(ع)، حقیقت و باطن قرآن را آنگونه که باید فقط راسخون در علم، یعنی حضرات معصومین(ع) درمی‌یابند و ما هم قطره‌ای از این دریای بی‌کران را طبق توان خود متوجه می‌شویم. از این رو امام خمینی(ره) جزء مفسران بزرگ قرآن کریم هستند و هر جا که در حد توان اقتضا می‌کرد وارد آن مباحث می‌شود.

وی بیان کرد: برخی از آیات قرآن کریم خود مفسر آیات دیگر است و برخی از موارد احادیث حضرات معصومین(ع) بیانگر تفسیر آیه است. در بعضی از آیات نیز ذوق تفسیری و توان علمی می‌خواهد که مفسر قرآن برداشت خود را از آیه بیان کند. درست که ظواهر قرآن حجت است اما مفسر می‌تواند از روح قرآن استفاده‌هایی کند که به باطن آیه راه یابد.

این اساد فقه و حقوق یادآور شد: اساسا معنای تفسیر قرآن یعنی اینکه از واقعیت آیات پرده برداریم. بر این اساس بسیاری از آنچه که امروز به تفسیر قرآن مشهور است در واقع تفسیر نیست. این مفسران قرآن کریم بیشتر از واقعیت رونمایی نمی‌کنند بلکه به اشارات و مدالیل لفظی و ادبی و روایات اشاره دارند.

وی گفت: تفسیر قرآن کریم را فقط اهل بیت(ع) می‌دانند و آنها از حقیقت پشت آیات قرآن مطلع هستند و ما فقط بر اساس ظاهر آیه معنای آن را در حد توان درمی‌یابیم و از آن استفاده می‌کنیم. امام خمینی(ره) سعی می‌کرد که تا حد توان از این واقعیت پرده بردارد و آن را روشن کند.

آیت‌الله موسوی بجنوردی اظهار کرد: در زمینه تفسیر انفسی آیات قرآن کریم من مشاهده نکردم که ایشان از این شیوه تفسیری استفاده کنند و احتیاط می‌کردند که بحث تفسیر آیات قرآن وارد مباحث ذوقی و دلخواهی نشود.

وی در پایان خاطرنشان کرد: بنیانگذار انقلاب اسلامی ایران در زمینه تفسیر قرآن کریم به علوم مختلف فقهی، اصولی، علوم قرآن، عرفانی، فلسفی و ... مسلط بود و طبیعتا با داشتن چنین علومی ایشان از مفسران بزرگ قرآن کریم به شمار می‌روند.